

Eltérő legeltetési módok hatása a legelő fitomasszájának beltartalmi mutatóira

Horváth Mónika

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki alapképzési szak

BSc alapképzés, nappali tagozat

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet /Természetvédelmi

Biológia Tanszék

Belső témavezető: Csete Sándor egyetemi tanársegéd

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet /Természetvédelmi

Biológia Tanszék

Az elmúlt évtizedekben a termelés intenzitásának növekedése miatt a hazai agrárium jelentős szerkezeti és ökológiai változásokon ment keresztül. Különösen érzékenyen érintette ez a folyamat a gyepterületeket és legelőket. A mezőgazdaság fenntarthatóbbá tétele napjaink egyik legfontosabb kihívása, éppen ezért a megfelelő legeltetési módszer megválasztása rendkívül fontos az eredményes és gazdaságos termelés eléréséhez. 2025. májusában indult el a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem által létrehozott Kiemelt Kutatócsoport által a MATE Tangazdaság Nonprofit Kft. bőszenfai Szarvasfamján az a kísérlet, mely a hagyományos (permanens) és a regeneratív (intenzív szakaszos) legeltetési módot kívánta összehasonlítani.

A kutatásokhoz tavaly tavasszal csatlakoztam. A vizsgálatom célja volt összehasonlítani az eltérően legeltetett területek fitomasszájának beltartalmi mutatóit a 2025-ös legeltetési idényben.

A legeltetett területekről három időpontban vettünk mintát, május 6-án, május 21-én és június 19-én. Mindkét területen 8-8 kontroll és legelt mintavételi pont lett kijelölve, ezekhez viszonyítva vettünk mindhárom időpontban mintát a fitomasszából. A gyűjtött fitomassza-mintákat a MATE Vizsgálólaboratóriumába szállítottuk, ahol különböző beltartalmi mutatókra történt vizsgálat. Ezek a fő mutatók a következők voltak: nyersfehérje, nyersrost, a nyersrost különböző frakciói, nyerszsír, nyersshamu és különböző mikro- és makroelemek, mint például kalcium és foszfor.

A vizsgált mutatókra a statisztikai vizsgálatokat Past 5.3 programmal végeztem, paraméteres és nem-paraméteres két és több mintás módszereket alkalmazva.

A statisztikák alapján elmondható, hogy a regeneratív legeltetési móddal hasznosított terület a kezdeti időszakban alacsonyabb mennyiségi mutatókkal rendelkezett, ezzel szemben nagyobb mértékű javulás mutatott fel a későbbi legelési időszakban. A Bőszénfán végzett kutatásunk eredményeképpen megállapíthattuk, hogy a vizsgálati időszak rövidege ellenére, ha kis mértékben is, de a két, eltérő módon legeltetett terület növényzetének beltartalmában különbségek jelentkeztek. Megállapítható volt, hogy a regeneratív módszerrel legeltetett terület fitomasszája a legelés május-júniusi időszakának közepén egy kifejezetten magas rosttartalmú, majd a rotációs időszak végétől magasabb fehérje- és nedvességtartalmú táplálékot biztosított az azt legelő állatok számára. Ez utóbbi takarmányban az ásványianyagtartalom szintén jelentősen magasabb volt, mint a hagyományos legelőterületen időközben előregedett fűtakarmányban mérhető érték.

Bár a kísérletet a júniusban jelentkező extrém szárazság miatt meg kellett szakítanunk, de a mutatkozó kezdeti különbségek alapján a hasonló módon folytatni tervezett tartamvizsgálatok várhatóan nagyobb különbségeket fognak majd kirajzolni a hagyományos, un. permanens és a regeneratív vagyis intenzív szakaszos legeltetés nyomán a két területen.

Ennek eredményeképpen javasolható a gazdák és a gyepgazdálkodási szakemberek számára a regeneratív legeltetési módszer további vizsgálata, fejlesztése. Alkalmazásával fenntarthatóbb gazdálkodás hozható létre a hagyományos legeltetéssel szemben.

